

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657

Лебеденко В.В.

магістр фінансово-облікового факультету
Одеського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

Дроздова О.Г.

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Одеського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ОРЕНДНИХ ВІДНОСИН: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Розглянуто зміст категорії «оренда» відповідно до чинних законодавчих актів і нормативних положень. У статті наведена порівняльна характеристика оренди відповідно до МСБО 17 «Оренда», П(С)БО 14 «Оренда» та ПКУ, проведено аналіз розвитку орендних операцій у зарубіжних країнах, розглянуто облікові аспекти відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності орендних операцій.

Ключові слова: оренда, операційна оренда, фінансова оренда, лізинг, фінансовий лізинг, лізингодавець, лізингоодержувач.

Рассмотрено содержание категории «аренда» в соответствии с действующими законодательными актами и нормативными положениями. В статье приведена сравнительная характеристика аренды в соответствии с МСБУ 17 «Аренда», П(С)БУ 14 «Аренда» и НКУ, проведен анализ развития арендных операций в зарубежных странах, рассмотрены учетные аспекты отражения в бухгалтерском учете и финансовой отчетности арендных операций.

Ключевые слова: аренда, операционная аренда, финансовая аренда, лизинг, финансовый лизинг, лизингодатель, лизингополучатель.

The content of the category "lease" is considered in accordance with the current legislative acts and regulations. The article presents the comparative characteristics of the lease in accordance with IFRS 17 "Leases", NAS(AS) 14 "Leases" and TCoU, analyzes the development of leasing operations in foreign countries, examines the accounting aspects of accounting in accounting and financial reporting of leasing operations.

Keywords: a lease, an operating lease, a financial lease, a leasing, a financial leasing, a lesser, a lessee.

Постановка проблеми. Виникнення оренди – це наслідок можливості реалізувати право будь-якої особи на реалізацію підприємницької діяльності. Світовий досвід і світова практика доводять, що на кожному історичному етапі оренда стає органічним складником виробничих, економічних, соціальних відносин та сприяє ефективному використанню накопиченого

всіма попередніми формаціями матеріального базису виробництва.

Аналіз досліджень і публікацій. Облік орендних операцій є об'єктом дослідження багатьох науковців: В.І. Артиша, А.Г. Загороднього, Л.М. Братчук, Ф.Ф. Бутинця, А.М. Герасимовича, В.Н. Кочеткова, С.Л. Лайчука, В.С. Леня, О.Г. Луб'яницького та інших. У наукових працях

значна увага приділяється класифікації видів оренди, встановленню відмінностей між термінами «оренда» та «лізинг», порядку розрахунку орендних платежів, узгодженню вимог, викладених у вітчизняних і міжнародних стандартах бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Однак при цьому не приділяється увага розкриттю облікових аспектів методики бухгалтерського обліку орендних операцій з урахуванням вимог міжнародного стандарту бухгалтерського обліку, що зумовлює актуальність цього дослідження.

Мета статті – розглянути визначення категорії «оренда», які подані у чинних законодавчих актах і нормативних положеннях; з'ясувати, що є спільним і відмінним у наведених трактуваннях під час здійснення орендних операцій; визначити об'єкти оренди, види орендних операцій; встановити відмінності оренди від лізингу; розглянути лізинг в Україні і за кордоном.

Виклад основного матеріалу дослідження. Господарська діяльність підприємства може здійснюватися з використанням основних засобів на умовах оренди та лізингу. Оренда основних засобів – оптимальне вирішення багатьох проблем як для орендодавця, так і для орендаря. За допомогою оренди і лізингу реалізуються як інтереси власника щодо отримання доходу з наявних у нього основних засобів, так і інтереси орендаря (лізингоодержувача), який, не обтяжуючи себе одноразовою повною оплатою під час придбання їх у власність, має змогу ефективно використовувати одержане ним майно для здійснення своєї діяльності. Тому сьогодні переважна кількість підприємств в Україні є або орендарями, або орендодавцями, а іноді і тими й іншими одночасно.

Щоби здійснювати орендні та лізингові операції, треба чітко розмежовувати їх визначення й особливості. Єдиного розуміння сутності категорій лізингу та оренди сьогодні в нормативних документах немає. А тому спробуємо визначити стержень лізингу та оренди, який і можна взяти за основну сутність орендних відносин для подальшого визначення їхнього місця в системі обліку та аналізу.

Для українських підприємств під час ведення бухгалтерського обліку та складання сучасної фінансової звітності за національними стандартами методичною основою є П(С)БО 14 «Оренда», але під час переходу на міжнародні стандарти як методична основа повинен використовуватися М(С)БО 17 «Оренда», і тому ви-

значення відмінностей застосування стандартів має насамперед практичне значення.

Детальніше визначення терміна «оренда» і відмінні ознаки обліку оренди відповідно до нормативних документів наведено у таблиці 1.

Як бачимо, спільним у наведених трактуваннях є строкове і платне користування активами під час здійснення орендних операцій. По-різному визначаються об'єкти оренди, фінансовий лізинг, види орендних операцій. Така неоднозначність зумовлена складністю змісту, що його віддзеркалюють розглянуті терміни. З іншого боку, наявні деякі відмінності – згідно з П(С)БО 14 об'єктами оренди визнаються необоротні активи. Відповідно до М(С)БО 17 об'єктом оренди є актив, що включає як необоротні, так і оборотні активи. Водночас у ПКУ передбачено проведення орендних операцій тільки з основними фондами. Тобто є розбіжність щодо визначення об'єктів оренди.

Порівнюючи визначення, що дає чинне українське законодавство лізингу й оренді, можна пересвідчитися у значних відмінностях їх правового регулювання. Взагалі лізинг – це підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виняткове користування на визначений строк лізингоотримувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням із лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів [4]. Це визначення можна вважати поверхневим, оскільки воно не містить специфічних ознак лізингу та не дає можливості відмежувати його від оренди.

Орендні відносини можуть набувати різних видів залежно від строків оренди та умов, на яких вона здійснюється. У П(С)БО 14 оренду поділяють на операційну і фінансову. Крім того, передбачено таку операцію, як продаж активу з укладанням угоди про його одержання продавцем в оренду. Критерії розподілу операційної та фінансової оренди базуються на тому, якою мірою ризику і винагороди, пов'язані з правом власності на орендований актив, стосуються орендодавця і орендаря. Як правило, операція з оренди майна ґрунтується на однакових для орендаря і орендодавця умовах, тому і для однієї, і для іншої сторони така операція буде кваліфікуватися однаково. Оренда кваліфікується як фінансова тоді, коли

Таблиця 1

Визначення терміна «оренда» відповідно до нормативних документів

Нормативний документ	Зміст поняття «оренда»	Відмінні риси
П(С)БО 14	Оренда – угода, за якою орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку.	1. Об'єктами є необоротні активи. 2. Поняття «право власності» не регламентовано. 3. Фінансова оренда – оренда, яка передбачає передавання практично всіх ризиків та вигід, пов'язаних із володінням активом. 4. Строк оренди – це період дії безвідмовної орендної угоди, а також період продовження цієї угоди, обумовлений на початку строку оренди.
М(С)БО 17	Оренда – це угода, згідно з якою орендодавець передає орендареві в обмін на платіж або низку платежів право користування активом протягом погодженого періоду часу.	1. Об'єктом є як необоротні, так і оборотні активи. 2. Право власності може як передаватися, так і не передаватися. 3. Фінансова оренда – оренда, яка передбачає передавання орендарю усіх ризиків та вигід, пов'язаних із правом користування та володіння активом. 4. Строк оренди – період, що не підлягає достроковому припиненню, на який орендар уклав договір про оренду активу, а також додаткові періоди, на які орендар має право продовжити оренду активу з додатковою оплатою або без неї, відповідно до договору оренди.
ПКУ	Лізингова (орендна) операція – господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за плату та на визначений строк.	1. Об'єктом лізингу є основні засоби. 2. Фінансовий лізинг (оренда) – господарська операція, що здійснюється фізичною або юридичною особою і передбачає передачу орендарю майна, яке є основним засобом і придбане або виготовлене орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних із правом користування та володіння об'єктом лізингу. 3. Строк фінансового лізингу передбачений лізинговим договором строк, який розпочинається з дати передання ризиків.

Джерело: складено на підставі [1; 2; 3]

передбачає передачу орендарю всіх ризиків та вигід, пов'язаних із правом користування та володіння активом. Щодо операційної оренди – це оренда інша, ніж фінансова [2]. Тобто встановлення приналежності орендної операції до операційної відбувається методом «від зворотного»: якщо орендна угода не належить за ознаками до фінансової, то така угода має бути віднесена до операційної.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку класифікують оренду залежно від економічного змісту угоди, а не від форми укладеного контракту. І під час лізингу, і під час операційної оренди здійснюється передача прав користування активом від однієї компанії до іншої за винагороду. Принципова відмінність лізингу від оренди полягає в розподілі ризиків та вигід.

Незважаючи на те, що міжнародні стандарти бухгалтерського обліку не містять чіткого визначення «сутності» переходу ризиків та вигід на орендаря, норми цих стандартів наводять низку ситуацій, які дають змогу класифікувати оренду як фінансову. Найбільш простий випадок, коли угода може бути класифікована як лізинг, – це перехід права власності на майно до орендаря

після закінчення строку оренди. За М(С)БО 17 оренда класифікується як фінансова, якщо в основному всі ризики та винагороди, пов'язані з правом власності, передаються орендарю [1].

Взагалі критерії фінансової оренди в різних країнах різні. Наприклад:

- Великобританія – договір оренди укладається на термін не менше 75% терміну амортизації, в договорі передбачено повну або практично повну виплату вартості майна;

- Франція – майно має бути спеціально придбане для наступного здавання в оренду; орендареві надається можливість після закінчення терміну оренди викупити майно за ціною, яка встановлюється на момент складання договору;

- Німеччина – термін договору оренди охоплює від 40% до 80% терміну амортизації майна;

- Україна – придбання орендодавцем майна на замовлення орендаря з наступною передачею орендареві права користування цим майном;

- термін оренди майна має бути не менший за термін його повної амортизації; обов'язкова

передача права власності на майно орендареві після закінчення терміну оренди [5, с. 152–159].

Слід зазначити, що неможливо оцінити співвідношення категорій «оренда» і «лізинг» у зарубіжних країнах, оскільки в англійській мові є тільки термін "lease", за допомогою якого описуються будь-які орендні операції [6]. Це означає, що орендні відносини регулюються тими ж самими документами, що й лізингові відносини, а категорії «оренда» та «лізинг» вживаються як слова-синоніми.

Сучасними формами міжнародного лізингу є левереджліз та ліз-бек. Левереджліз – форма міжнародного лізингу, за якої орендар і лізингова фірма створюють довірчу компанію, яка купує техніку у виробника і здає її в довготермінову оренду споживачу [7, с. 207]. Вигідність такої оренди для споживача полягає в тому, що йому, як правило, надаються податкові та амортизаційні пільги, що дає змогу зменшити плату за оренду. За лізинговою операцією ліз-бек лізингова компанія купує за готівку обладнання в іншій країні у фірми виробника в кредит із наступним його наданням цій фірмі в оренду.

Про поширення лізингу на міжнародному до-свідному рівні свідчить те, що, наприклад, лізинг у США є основним інвестиційним інструментом, на частку якого впродовж багатьох років припадає понад 60% інвестицій в обладнання. Лізингова промисловість у США представлена кількома організаціями, найбільшою з яких є Лізингова і Фінансова Асоціація Устаткування (ELFA). Натепер ELFA представляє приблизно 600 членських компаній, враховуючи філії.

У 2016 році на частку США припадало 59,7% від загального обсягу нового лізингового бізнесу у світі, а близько 50% усіх інвестицій в обладнання і транспортні засоби здійснювалось у вигляді лізингових угод. Найпопулярнішим у США є лізинг комп'ютерної техніки, питома вага якого у структурі лізингових активів становить понад 40,6%. Також домінує лізинг вантажівок та трейлерів (20,7%), авіаційної техніки (20,5%), будівельного обладнання і техніки (17,9%) [5, с. 154].

Займаючи місце в рейтингу після США, Китаю, Японії, обігнавши Німеччину, що довгий час була лідером на європейському ринку, Велика Британія посідає четверте місце за розміром лізингових угод. Розмір лізингових угод у Великій Британії на 2016 рік становив 69,8 млрд. дол. США, що більше на 12,6% від показника попереднього року. Підприємства малого бізнесу – важливий сегмент у британській економіці,

і 46% підприємств малого бізнесу більш схильні користуватися послугами лізингодавців для купівлі нового обладнання та технологій. У країні функціонують два галузеві об'єднання – Британська асоціація оренди лізингу автотранспорту й Асоціація фінансів та лізингу. Лізингові компанії, що є членами Асоціації фінансів та лізингу, «тримають» понад 92% усього британського лізингового ринку. Найбільше лізингових інвестицій у Великобританії вкладають у вантажівки та автотранспорт – 1186 млн грн. [5, с. 157].

Оскільки ринок лізингу зрілий, він має велике проникнення в Німеччині: в 2016 році питома вага лізингу в загальному обсязі інвестицій становила 15,4%, при цьому лізинг на обладнання становив 23,0% в загальному обсязі лізингових договорів [6]. Німецький лізинговий ринок представлений Федеральною Асоціацією німецьких лізингових компаній, до якого належать близько 180 членських компаній, що становлять понад 90 % ринку.

Поняття фінансового лізингу в Німеччині визначається як угода, що укладається на фіксований термін, впродовж якого звичайне розірвання договору неможливе, а лізингові платежі протягом цього періоду покривають як мінімум витрати на придбання або виробництво об'єкта лізингу. Якщо фінансові результати лізингоотримувача позитивні, то лізингодавець має отримати як мінімум 25% їх величини [6]. Це дає змогу досягнути успішного функціонування лізингу в Німеччині.

Франція є однією з небагатьох країн світу, де є спеціальне законодавство з лізингу. У 2010 році Франція посіла перше місце за обсягами нових угод лізингу в розмірі 19,0 млрд євро. Зараз у країні розвивається лізинг літаків і гелікоптерів, суден і барж, підйомно-транспортного устаткування, контейнерів, обчислювальної техніки, медичного, поліграфічного, крупного промислового обладнання [5, с. 159].

Як бачимо, розглянуті дослідження показали, що лізинг у зарубіжних країнах є потужним фінансовим інструментом.

Актуальність розвитку лізингових відносин в Україні зумовлена незадовільним технічним станом матеріально-технічної бази. Відомо, що більшість підприємств України мають вкрай зношені основні фонди та транспортні засоби. Але вихід є: обладнання можна взяти в лізинг. Така ідея стає сьогодні все більш популярною.

Лізинговий ринок в Україні в останні роки не тільки повністю відновлюється, а й наби-

рає обертів. Станом на початок 2017 року в Україні було зареєстровано 200 фінансових компаній і 202 юридичні особи-лізингодавці. За даними Нацкомфінпослуг, за минулий рік укладено 17 тис. лізингових договорів, що на 24% більше, ніж у 2016 році, і на 30% більше, ніж у 2014–2015 рр., а загальна вартість чинних договорів фінансового лізингу за результатами 2017 року становила 23,2 мільярда гривень, що на 300 мільйонів гривень більше, ніж у 2016 році. Загальний обсяг надання послуг фінансового лізингу в Україні (лізингодавці і фінансові компанії) в 2016 році збільшився на 13% порівняно з 2015 роком – до 22,6 млрд. грн. На лізингові компанії в Україні припадає 60% загального обсягу ринку. Цей сегмент економіки розвивається набагато більшими темпами, ніж банківське кредитування, яке, образно кажучи, все ще «топчється» на місці.

Якщо проаналізувати структуру лізингових операцій (рис. 1), то можна дійти висновку, що найбільша частка припадає на дві галузі – транспорт та сільське господарство. Так, їх сукупна вартість на 2017 рік становила 44 074,8 млн грн., що на 29 356 млн грн. більше, ніж у 2016 році.

Зокрема, на фінансування добувної промисловості було спрямовано 3500,6 млн грн., у сферу будівництва – 2812,0 млн грн., на обладнання в харчовій промисловості – 1445,1 млн грн., хімічній – 270,5 млн грн.

Протягом 2017 року обсяг нового бізнесу лізингових компаній виріс майже до 6,9 мільярда

гривень. Це на 103% більше, ніж у 2016 році. Сукупний портфель лізингових компаній, що входять в асоціацію, виріс за цей час майже на 5% (+474 млн грн.) і станом на 31 грудня 2017 року становив 10,6 млрд грн. [9].

Стрімкий розвиток лізингу пов'язують із тим, що малий і середній бізнес усвідомив переваги небанківського фінансування, тоді як банківський ринок залишається «зарегульованим», а банківські кредити – недоступними для невеликих підприємств. Досить сказати, що обсяг банківських кредитів, наданих суб'єктам господарювання, зменшився в 2017 році на 14,5 мільярда гривень [9]. Це тому, що небанківські компанії набагато швидше приймають рішення, ніж банки. Вони орієнтуються на клієнтів і мають можливість пропонувати фінансування за нижчими ставками.

На основі проведеного дослідження варто відзначити важливу роль лізингу в економічному зростанні країни. Для економіки країни лізинг (оренда) є джерелом додаткового капіталу, що дає змогу активізувати її ефективну діяльність та сприяє покращанню соціального клімату у державі.

Висновки. Дослідження законодавчих і нормативних положень, підходів свідчить про відсутність єдиного системного підходу щодо визначення оренди як економічної категорії. Між двома стандартами – М(С)БО 17 та П(С)БО 14 – відмінностей набагато, якщо не зважати на те, що зміст М(С)БО 17 є докладнішим, оскільки

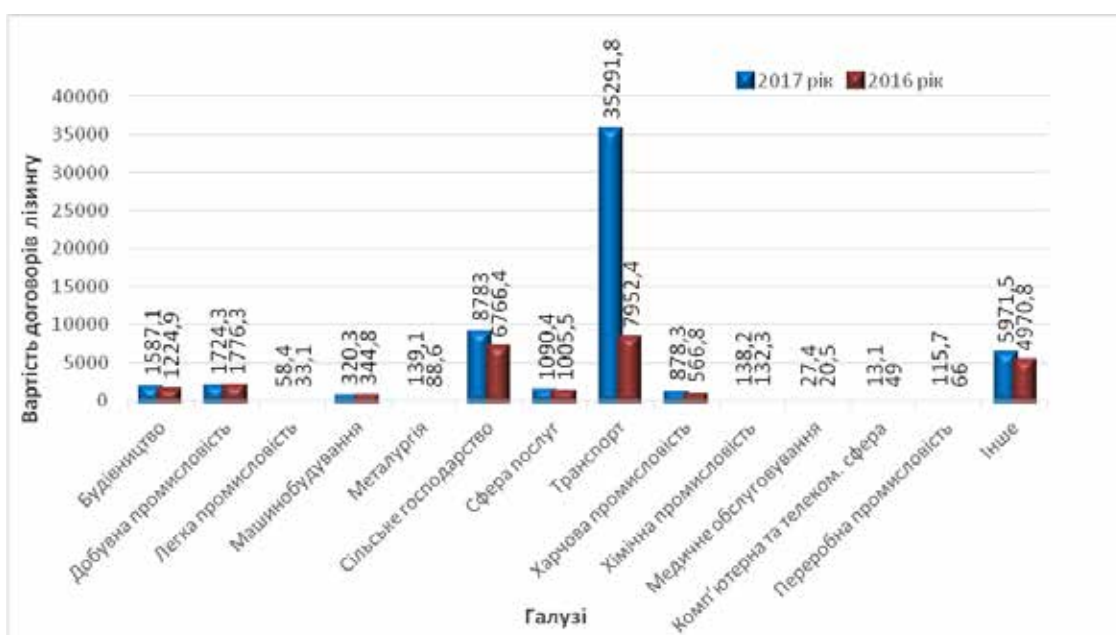

Рис. 1. Динаміка вартості договорів фінансового лізингу в Україні за галузями, млн грн. [8]

термінологія, що трактується в національних стандартах, є не завжди зрозумілою через її новизну, важкість трактування перекладу, через введення в обіг термінів, які замінюють українські відповідники чи доповнюють вже наявні терміни вітчизняного законодавства. Положення міжнародного стандарту використовуються як основа для розкриття основного змісту національного, але треба обов'язково враховувати особливості обліку безпосередньо в Україні. М(С)БО – це синтез стандартів різних країн, за допомогою яких розкривають якомога більше нюансів обліку в міжнародних масштабах. Національна система бухгалтерського обліку та фінансової звітності вступила у нову фазу реформування, зумовлену процесами впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», в результаті чого відбуваються кардинальні зміни у правилах формування та розкриття обліково-аналітичної інформації щодо об'єктів бухгалтерського обліку, у тому числі й оренди.

Аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду дав змогу стверджувати, що орендні відносини та облік орендних операцій потребують удосконалення на законодавчому рівні, з цією метою необхідно, по-перше, розмежовувати у законодавчій базі поняття «оренда» та «лізинг». Саме розвиток лізингу в Україні приведе до багатьох позитивних змін в економіці.

Бібліографічний список:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 «Оренда» / Міністерство фінансів України. URL: http://minfin.gov.ua/control/art_id=92410&cat_id=924.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» / Міністерство фінансів України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс України / Державна фіскальна служба України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.97 р. № 723/97 у редакції Закону № 1381-IV від 11.12.2003 р. (зі змінами та доповненнями) / Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Газман В.Д., Берзон Н.И., Курцман Б.Е. Лізинг: статистика развития, Москва: ГУ ВШЭ, 2016. 283 с.
6. Михальчук М.В. Міжнародний досвід використання лізингових відносин. URL: <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/56259/53140>.
7. Гонта О.І. Лізинг як один із видів нетрадиційних банківських послуг: сучасний стан та перспективи розвитку. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2016. Вип. 24. С. 205–210.
8. Фінансовий лізинг в Україні / Інтерфакс-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/410831.html>.
9. Офіційний сайт Комітету державної статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
10. Про бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Закон України від 1999 р. № 40 / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 44. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

References:

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), "International Accounting Standard 17 "Lease", available at: http://minfin.gov.ua/control/art_id=92410&cat_id=924 (Accessed 15 September 2018).
2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), "Regulation (standard) of accounting 14 "Lease", available at: <http://www.rada.gov.ua> (Accessed 15 September 2018).
3. The State Fiscal Service of Ukraine (2011), "Tax Code of Ukraine", available at: <http://www.rada.gov.ua> (Accessed 15 September 2018).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2013), The Law of Ukraine "On financial leasing", available at: <http://www.rada.gov.ua> (Accessed 16 September 2018).
5. Gazman, V.D., Burzon, N.I. and Kurtsman, B. E. (2016), Lizing: statistika razvitija [Leasing: Development Statistics], Higher School of Economics, Moscow, Russia.
6. Mikhalchuk, M.V. (2015), "International experience in leasing relationships", available at: <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/56259/53140> (Accessed 21 September 2018).
7. Gont, O.I. (2016), "Leasing as one of the types of non-traditional banking services: current state and development prospects", *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia"*, no. 24, pp. 205–210.
8. Interfax-Ukraine (2017), "Financial leasing in Ukraine", available at: <https://interfax.com.ua/news/economic/410831.html> (Accessed 20 September 2018).
9. The State Statistics of Ukraine (2017), "Financial leasing in Ukraine in 2017", available at: www.ukrstat.gov.ua (Accessed 22 September 2018).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 19 September 2018).

Drozdova O.H.

Candidate of Economics, Associate Professor,
Head of Accounting, Audit and Taxation Department,
Odessa Institute of Trade and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics

Lebedenko V.V.

Master,
Odessa Institute of Trade and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics

THEORETICAL ISSUES OF LEASE RELATIONS: ACCOUNTING ASPECT

Lease of fixed assets is the optimal solution to many problems for both leased and lessee. With the help of lease and leasing realized as the owner's interests in obtaining income from its existing fixed assets, as well as the interests of the lessee, which, without burdening himself with a one-time full payment when acquiring them in the ownership, is able to use effectively the property acquired by him for the realization of its activities. Therefore, the vast majority of enterprises in Ukraine are either tenants or landlords today, and sometimes both and at the same time.

The study of many domestic scientists is accounting for leasing operations. In scientific works, a considerable attention is paid to the classification of types of lease, the distinction between the terms "lease" and "leasing", the procedure for calculating lease payments, and the harmonization of the requirements set forth in domestic and international accounting standards and financial statements. However, it does not pay attention to the disclosure of accounting aspects of the methodology of accounting for lease transactions taking into account the requirements of international accounting standards, which determines the relevance of this study.

It is necessary to clearly delineate their definition and feature to perform lease transactions. There are no regulatory documents for the understanding of the unified nature of the leasing and lease categories today. The authors attempted to determine the leverage and lease in the article, which can be taken as the basis of the essence of lease relations for further determination of their place in the system of accounting and analysis.

Business activity of the enterprise can be carried out using fixed assets under lease and leasing. This article examines the issue of the economic nature of the lease and its reflection in accounting and financial reporting. The content of the category "lease" provided in the current legislation and regulations is considered. This article provides a comparative description of the lease in accordance with IFRS 17 "Leases" and P(S)A 14 "Leases" and TCU. It is revealed that the common in these interpretations are timely and paid asset utilization in the course of lease operations. And this article analyses the development of leasing operations in foreign countries, examines the accounting aspects of reflecting in accounting and financial reporting of leasing operations.